

מפגש מוננים

לגלות טמונות ולפאר צפונות מפארתם של גדולי ומאורי הדורות

פרשת צו - פרה • כ' אדר השני תשפ"ד לפ"ק • גליון ארבע מאות וארבע • שנה ט

מהו הסוד שנצליח לעמוד נגד השטן

סעודת מרעים שהיה מחויב להשתתף בה. וכבר קרה יום או יומיים שהשחר הקדים אותו, השמש קרצה לו מהחלון: אי! אני כבר לא רגילה לראות אותך יושן על מיטתך, מה קרה לך היום.

עברו עוד כמה ימים ההתלהבות פחתה עוד יותר, ובצירוף כישלונות של מספר ימים שלא הצליח לקום, או אפילו שהצליח לקום – אבל... זה לא היה זה, התפילה כבר לא זרמה כל כך, שוב היה צריך לעמול על מנת שהתפילה תהיה ראויה, וכו' וכו'. וכבר היה פרוץ מרובה על העומד, השמש שהביטה עליו מהחלון, כבר לא השתוממה כל כך, על שהוא עדיין שכוב במיטתו. ואף המחלק עיתונים שהתרגל לקבל ממנו את ה'בוקר טוב', כבר כמעט נאלץ לשכוח ממנו.

יום אחד הוא ניגש ליהודי חכם, ושאלתו בפיו: אולי תוכל ליעץ לי עצה, האיך אוכל לקום מוקדם בכל יום, ולעמוד בקבלתי זו. ענה לו אותו יהודי: שמע! היודע מה המניע של אנשים לעשות פעולות, לעבוד, להניע את עצמם, לקום בבוקר, וכו' וכו'. האזן נא והקשב! הרצון של האדם זהו המניע אותו לפעולה, כל פעולה שיעשה האדם תחת השמש – תוקדם לזה רצון לעשותו, 'סוף מעשה במחשבה תחילה'.

והאיך מעוררים את הרצון הלו, לפעול דבר מסוים???

לכך ישנם שני דרכים, האחת: השכל – שברגע שהאדם מבין שהוא חייב לעשות דבר מסוים, לא משנה מהי הסיבה שהוא מוכרח לעשות זאת, אך ברגע שהוא הגיע למסקנה שהוא מחויב לעשות זאת, אזי יש לו 'רצון לפעולה', וברגע שיש רצון – יש גם פעולה.

והשנייה: הלב – אם זה עושה לו טוב, זה טעים, זה מרגש, זה מפחיד אם לא יעשה זאת. כל דבר שהוא מרגיש שאם הוא יעשה זאת זה יעשה לו טובו נעים/מרגש/שלא

אני משכים לעבודת בוראי בעוד היום עדיין לא האיר.

ואכן, למחרת יכלתם לראות אותו יוצא מביתו כבר בשעה 4:45, משים את פעמיו לבית הטבילה, ולאחר התקדשות והטהרות, מוסיף הוא טהרה על טהרתו ומטיב את צעדיו אל בית המדרש, שם הוגה הוא בגמ' המטהרת ומקדשת. אתם יכולים לתאר לעצמכם איך היתה נראית תפילתו לאחר עבודה זו, כל מתפללי בית המדרש נסחפו גם הם אחר תפילתו הנרגשת, כל בית המדרש התפלל יחד עמו, אף הקירות והסטנדרים התפללו, בבחינת 'אז ירננו כל עצי היער'.

מיד אחר התפילה שכאמור לקחה שעה לא מועטה, עדיין הספיק למהר לביתו להוביל את צאנו אל בית אולפנס בנחת וברגיעה, שהרי אין הוא ממהר לתפילה, ואף הספיקו הם לקבל ממנו נשיקה לפני שיצאו לבית תלמודם. לאחר מכן התיישב לאכול פת שחרית בישוב הדעת ובמתינות, תוך הקפדה על כל הלכות סעודה. לכולל הוא הגיע כמה דקות לפני הזמן, ובתשע ורבע הוא ישב ולמד עם החברותא, לאחר שתיית קפה ולאחר עדכוני החדשות של ה'מה נשמע' ו'מה הענינים'.

בקיצור: בימים הראשונים הוא הרגיש בעננים, 'לא פסיק פומיה מחיוכיה כוליה יומא', סוף כל סוף הוא הרגיש כיהודי, מתפלל כמו שצריך, אוכל כמו שצריך, מגיע לכולל כמו שצריך.

וכטבע העולם, כך גם קרה אצל מיודענו, ככל שעברו הימים וההתלהבות פחתה, הקימה בשעה מוקדמת נעשית קשה יותר. הוא כבר לא מרגיש כל כך בשמים, היו גם ימים שהיה לו מספיק זמן להתפלל, אבל לא היה לו מספיק מוחין להתפלל כמו שהוא היה רוצה. נהיה לו יותר קשה ללכת לשון מוקדם, יום אחד היה אירוסין של אחיין, ולמחרת חתונה של דוד, וביום השלישי היה

ר' תנחום פייבל זוהערדיקער היה יהודי בר אורין, יהודי המדקדק קלה כחמורה, עוסק בתורה בכל עת מצוא. אך דא עקא, הוא הרגיש שהחיים נסחבים לו: בבוקר כשהוא קם, מיהר לשלוח את ילדיו לחיידר, ומיד רץ לבית הכנסת להתפלל שחרית, ובנשימה טרופה הגיע אל הכולל, שם הוא כבר פגש את החברותא יושב ומחכה לו ליד השולחן ערוך הפתוח. בצהרים מיד לאחר הכולל, רץ מיודענו לקחת את הילדים מהחיידר והגנים, חימם את ארוחת הצהרים, האכיל את הילדים, ומיד לאחר מכן כבר היה צריך לחזור לכולל אה"צ. כך היה משימה רודפת משימה, ובין מטלה אחת לשנייה, שרצה קצת לנשום אויר, הוא היה דוחף עוד איזה 'עסקנות' קטנה, להכניס את פלוני לשיבה קטנה, למצוא לאלמוני עבודה, לחפש לשלישי שידוך לבנו, וכן הלאה והלאה...

החיים קצת הקשו לו על הנשימה, הוא חיפש כל הזמן את מה שמעבר למטלות השגרתיות, היכן ניתן למצוא דקת פנאי לעצמו, איפה הוא יכול להתחבר אל אלוקיו.

יום אחד הוא החליט: זהו! צריך להתחיל לחיות! לא לחיות כל היום במרדף אחרי הזמן, להתנהל ברוגע וביעילות. הוא חשב לעצמו, אולי אם אתחיל לקום מוקדם בבוקר, אעיר אני את השחר (כנפסק בשו"ע סימן א סעיף א), ובשעות האלו שרובם של הבריות עדיין נמים את שנתם כבר אספיק ללמוד עמוד גמ' או שנים, כך אגיע יותר מוכן לתפילה, אוכל להתפלל יותר רגוע, אוכל להקדיש זמן איכות ביני לבין בוראי – כשהזמן לזה הוא הרי בתפילה. ואם אקום מעט יותר מוקדם, אולי אספיק אף להתפלל כותיקין, ואזכה לאריכות ימים כידוע.

ואצל מיודענו ר' תנחום פייבל אין חילוק גדול בין מחשבה למעשה, ואחרי מחשבה קצרה החליט הוא לעצמו, ממחר

מפוחד, הרגש הלז גם הוא מניע את הרצון לפעולה, וברגע שיש רצון – יש גם פעולה. [לפעמים יש גם סתירה בין שני הדרכים, אך כיהודי צריך לדעת 'שמוח שליט על הלב', ולא עושים מה שאוהבים – עושים מה שצריך, אך אכהמ"ל].

ואם כן, שאדם רוצה לעשות פעולה מסוימת, הוא יכול לחשוב למה הוא צריך לעשות זאת, לחפש סיבות וטעמים מדוע לעשות זאת, ומצד שני הוא יכול גם לחשוב: איך זה יעשה לי נעים וטוב, איפה זה ייתן לי את הריגושים שאני צריך.

אך לפעמים האדם לא החליט עדיין שהוא מוכרח לעשות פעולה כלשהיא, הוא עדיין לא בירר בנפשו: מדוע הוא צריך לעשות זאת. אבל הוא התחיל לעשות זאת, יש פרישקייט, יש התחדשות, ומכוח זה הוא מתחיל לעשות זאת. זה עושה לו טוב על הלב, זה מספק לו את הריגושים הדרושים לו, ועל כן הוא פועל זאת. אבל כשזה נגמר, אזי הוא נראה כמו רכב שנגמר לו המצבר, מנסים לדחוף אותו מאחורה, הוא נוסע מעט לפה מעט לשם, בירידה הוא מצליח לדרדר את עצמו, אבל המצבר גמור...

וכאן מתחילים כל התסכולים, 'אני רוצה לקום, ואני לא מצליח', והתשובה על כך היא: כנראה אין לך עדיין מספיק רצון.

גם אצלך כך היה: אתה החלטת שאתה רוצה לקום בבוקר מוקדם, עדיין לא ישבת עם עצמך, עדיין לא ביררת לעצמך לגמרי את ההכרח הגמור שיש לך לקום מוקדם, חשבת: אולי זה ייתן לי את הפרישקייט שכה דרושה לי, ומכח זה התחלת לעשות זאת. הרגש הלז הוא זה שהניע אותך לפעולה, הריגוש של השינוי שעשית, ההרגשה לקום כשעדיין חושך בחוץ, זה מה שנתן לך את הרצון לפעולה.

אמנם עברו הימים, התחלת להתרגל לזה, שהרי תענוג תמידי אינו תענוג, וריגושים הולכים וכהים עם הזמן, וכשכך – גם נגמר לך כמעט הרצון לפעולה, אין לך עכשיו רצון לקום, וכשאינן רצון – אז...

שמע נא בקולי ואיעצך: אם החלטת בכל זאת שאתה רוצה לקום, אתה יכול לעשות זאת בשני דרכים, האחת: לשבת עם עצמך ולברר לעצמך היטב מדוע הינך רוצה לקום

מוקדם, מה התועלת שיביא לך, מה הם ההפסדים שיקרו לך אם לא תקום מוקדם. אך דרך זו הינה די קשה, כיון שאתה חייב להרגיש שאתה חייב לעשות זאת, ואם פעם תחליט שאם תקום מוקדם – תהיה עייף כל היום, לכן עדיף לקום מאוחר, וכן הלאה והלאה... הזקן והכסיל ימצא לך כל פעם תירוץ אחר מדוע 'אתה לא חייב לקום'.

והשנייה: להחליט באבחת סכין: זהו! אני קם ויהי מה, אתה יכול גם לקבוע לעצמך חברותא, שתתן תוקף להחלטה שלך. ברגע שהחלטת שאתה קם מוקדם, אתה מחויב לעמוד בהחלטה זו, ולא משנה מה היה ערב לפני זה, אפילו חתונה של אח, או אצל הרבי – 'אני קם'. ברגע שהחלטת זו באופן נחרץ ומחלט, שוב לא יהיה לך שום ניסיונות בעניין – כי אתה מרגיש עתה מחויבות אישית לעמוד בדברך, וזה מה שיכריח אותך לעמוד בדברך. ההכרח הזה יניע אותך לפעולה, וזה מה שיגרום לך לקום בעיתו ובזמנו.

השבוע אנחנו קוראים כתיקון חכמים [וי"א מן התורה] 'פרשת פרה', טהרתן של ישראל מידי טומאת מת. וכך מתחילה הפרשה: זאת חֻקַת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְאָמֵר וגו', ורש"י אומר שם על המקום "זאת חוקת התורה - לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצווה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה".

ומבאר הרבי ר' שמעון שלום מאמשינוב זצוקללה"ה (אמרי רצון ח"א) את דברי רש"י הללו: 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר: מה המצווה הזאת' – מה העניין ומה החכמה והשכליות שחדורים בעניין ובכח של המצווה, 'ומה טעם יש בה' - איזה טעם מביא קיום המצווה לבתי הנפש, ואיזה הרגשה של קירבה לרבש"ע ואיזו הרגשה של התעלות והינתקות מעניינים חומריים וגופניים המצווה הזאת פועלת בכתי הנפש.

דהיינו המצווה של פרה אדומה היא חוקה, 'חוקה' משמעה שלא רק שאיננו משיגים בכלי ההשגה שכליים - בכלי ההשגה של חכמה ובינה- את החכמה והשכליות של העניין המותאם שיש במצווה,

אלא גם עשיית המצווה לא מביאה הרגשה של קדושה והרגשה של קירבה לרבש"ע והרגשה של הזדככות ויציאה מחומריות העולם.

ומכיון שאין לא את הכח של השכל, שהאדם לא מבין מדוע הוא צריך לעשות זאת. ואין גם את הכח של הלב, אין שום הרגשה שהמצווה הזו מביאה, ועל כן הלב גם אין לו רצון לפעולה זו. על כן יכול להיווצר מציאות של 'שטן ואומות העולם מונים את ישראל', 'מונים' הוא מלשון מצערים, אפילו אם הם לא גורמים שלא יעשה את המצווה, אך הם מצערים אותו, הם גורמים לנפש של היהודי לפקפק ח"ו בקיום המצווה, הם מוצאים כל מיני תירוצים למה לא צריכים לעשות את המצווה.

ועל כן העיצה היעוצה לכך היא: גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה!! לקבל לתוכנו את המצווה הזאת כדבר מציאותי מלא וגמור ומחלט לחלוטין, וכמשהו חקוק וגזור ופסוק והחלטי, וכמציאות ממשיית קיימת וחקוקה וגזורה, עד כדי כך שלא ישאר בנו שום חלק ושום תחום של היוצרות אפילו של הווה אמינא רחוקה, ועל ידי זה לא תוכל להיות שום היטפלות, ושום היאחזות של הבחינות והכוחות של הרע, ושל הבחינות והכוחות של השטן ואומות העולם, לפעול איזה שהיא פעולה שיכולה להביא, אפילו לאיזה משהו צינון וקירור שיכולה להיות בייחס למצווה הזאת. כי כשהעניין חקוק וגזור ומחלט וקיים והחלטי אין שום היכי תימצי ושום אפשרות לכוחות הרע אפילו להתקרב לעניין, והתוקף והאור של האמונה הזו לא נותנת להם שום אפשרות אפילו להתקרב לעניין.

לתגובות, הארות והערות:

053-3177-604

לפרטים והרשמה:

m533177604@gmail.com

ניתן לתרום בכרטיס אשראי

בכל מערכות 'נדרים פלוס'